

[Lysholm Christensen]

var at sætte denne breddekultur op i modsætning til nogle kulturelle monumenter, som det kunne være fristende at bygge, for vi mener, at kulturen skal komme flest muligt til gode; specielt i en tid, hvor vi har mange arbejdsløse, er det vigtigt, at kulturlivet virker i sin bredde.

Rosing (S):

Jeg vil gerne starte med at lykønske den nye regering. Det er første gang i min mere end 5-årige tid som grønlandsk medlem af det danske Folketing, at jeg får mulighed for at henvende mig til en socialdemokratisk ledet regering. Det er en ny mulighed, så for mig er det også en ny start.

Mit grønlandske parti, Siumut, og det danske Socialdemokrati er som bekendt søsterpartier, og som sådanne har vi samarbejdet i Folketinget igennem efterhånden mange år. Vi har udviklet et politisk venskab, og som rigtige venner er det vigtigt at vi ikke nøjes med at klappe hinanden på skuldrene eller på ryggen. Vi skal også i denne nye situation kunne sige tingene ligeud, vi skal kunne kritisere hinanden, og vi skal kunne inspirere hinanden.

Vi kender også de tre andre partier, som nu sidder sammen med Socialdemokratiet i en regeringskoalition. Alle tre partier har tidligere siddet i en regering under konservativ ledelse, og vi fra Grønland har gennemgående haft et gnidningsfrit og ligeværdigt samarbejde med den afgående regering.

Derfor falder det mig helt naturligt at bruge denne lejlighed til at rette en tak til hr. Poul Schlüters skiftende regeringer gennem de sidste 10 år. De 10 år har i høj grad været perioden for opbygningen og udviklingen af det grønlandske hjemmestyre, og trods ideologiske forskelle mellem de regeringsbærende partier i Grønland og de skiftende borgerlige regeringer hernede har vi været i stand til at gennemføre en lang række foranstaltninger, så vi i dag har overtaget alle de statsområder, som vi var enige om kunne overtages, og vi kan vist roligt sige, at hjemmestyret på de fleste områder er i en god gænge.

Jeg har som så mange andre læst statsministerens redegørelse med interesse. Jeg har med glæde noteret mig den klare sammenhæng mellem samfundsøkonomi og miljø, der går igennem hele talen. Det kunne være taget ud af en grønlandsk landsstyreerklæring at sige, som

statsministeren sagde, at miljø og holdbar økonomi ikke er modsætninger, men hinandens forudsætninger. Miljøbevidsthed har altid spillet en helt afgørende rolle i vores del af verden. Først var det en helt uundværlig forudsætning for fangerkulturen, og samfundet overlevede netop på grund af en bæredygtig udnyttelse af ressourcerne som det bærende element, og det var endda før udtrykket bæredygtighed blev indlemmet i den almindelige sprogbrug. Den grad af selvstyre, som hjemmestyret er udtryk for, har vi brugt til gang på gang at fremhæve sammenhængen mellem vækstøkonomi og miljøhensyn.

Når det er sagt, kan jeg ikke lade være med kort at komme ind på et emne, som alt for mange betragter som en miljø sag, nemlig udnyttelsen af vore levende ressourcer. Princippet om bæredygtig udnyttelse er almindeligt anerkendt, men ikke når det gælder hvalerne. Hvorfor ikke? Hvalen er det største havpattedyr, det er et smukt dyr, et elegant dyr, nogle betragter det sågar som et dyr med menneskelige egenskaber, andre betragter det ligefrem som et guddommeligt dyr, men et dyr er det, og så smager det fint, rent faktisk guddommeligt, og sundt er det; den mest eftertragtede grønlandske delikatesse er medak, den øverste hud på hvalen.

Her i Danmark taler man meget om bæredygtigt landbrug og miljømæssigt rimelige vilkår for husdyr, svin, køer og høns, og samtidig bruger man af en eller anden grund, som jeg ikke kender, betegnelserne for disse dyr som skældsord i almindelig dansk sprogbrug. Vi betragter hvalen som en del af naturens cyklus; internationale konventioner, som vi er part i, byder os at følge forvaltningsregler og strategier, som vi helt naturligt er med til at fastlægge og respekterer. Videnskabeligt holdbare og internationalt anerkendte regelsæt om hvalfangst skal vi i rigsfællesskabet være med til at udforme ud fra en fælles forståelse af, at også hvalfangst er en del af naturens økologi og økonomi. Lad mig her appellere om, at vi herinde som voksne og fornuftige mennesker bliver enige om en fælles holdning til udnyttelse af levende ressourcer.

Statsministeren siger et andet sted i redegørelsen, at samspillet mellem den offentlige og den private sektor skal forbedres, bl.a. på søfartsområdet og i form af systemeksport. Her